

Janez, čas je za odhod...

PETRA SOVDAT, JURIJ ŠIMAC,
JURE UGOVŠEK, NOVICA
MIHAJLOVIČ, MATIČ CVELBAR
finance@finance.si

Potem ko je Zoran Jankovič sesul vlado, je bil pravnomočno obsojen še lider opozicije Janez Janša. Večje politične nestabilnosti še ni bilo. Kaj bo z SDS in kaj s Pozitivno Slovenijo ter kako bo vse skupaj vplivalo na denarнице?

Najprej je usekalo po pribitkih na državne obveznice. Nato še po borzi. V obeh primerih smo davkoplačevalci že izgubili denar. Zdaj bo še po boniteti. Bonitetna agencija Fitch je včeraj za petek, 2. maj, za-

radi politične krize že napovedala revizijo zdajšnje bonitetne ocene Slovenije za dolgoročni dolg (zdaj je BBB+ z negativnim obetom).

Ko boniteto spremeni ena agencija, sledijo še druge. Ko se poslabšajo bonitete, je davkoplačevalec in podjetjem še težje. Državni dolg se poveča, državne bonitete vplivajo na bonitete podjetij, s tem pa se pridobivanje virov podraži tudi za podjetja.

Gospoda, čas je za odhod

Janša ima še dve možnosti, izredna pravna sredstva - v stranki računajo, da bo na koncu postopka ustavno sodišče razveljavilo sodbo v celoti - ter

sodišče za človekove pravice v Strasbourgu.

A viri blizu vrhovnemu sodišču pravijo, da se le redko, enkrat ali dvakrat na leto, zgodi, da vrhovno sodišče zadrži izvajanje sodbe in zadeve preda ustavnemu sodišču.

Janša sodbe (celotno besedilo objavljamo na www.finance.si/8801456) še ni prevzel - mora jo v 15 dneh -, najpozneje v osmih dneh po prevzemu pa dobi poziv za prestajanje kazni.

Prvak SDS ne bo odstopil z vrha stranke - podobno kot lahko o zahodni politični higieni le sanjamo tudi pri Zoranu Jankoviču.

O dogajanju v Pozitivni Sloveniji pišemo na strani 4.

SDS z Janšo ne more več sestaviti vlade

■ **Kratkoročno sodba na SDS ne bo imela vpliva.** Stranka oziroma njeni volivci bodo še bolj strnili vrste in se disciplinirali pri odhodu na volitve. Tudi v organizacijskem smislu sprememb ne bo. Janša bo še vodil stranko, saj v SDS menijo, da lahko nadaljuje, dokler ne bo izkoristil vseh pravnih sredstev. Dolgoročneje pa je pričakovati, da bodo posamezniki v stranki bolj dvigali glave, da se bo vzpostavila vsaj delna opozicija v stranki. Do zdaj namreč niso prišli do besede - spomnite se, kako je peščica po izgubljenih volitvah leta 2011 zahtevala glasovanje o zaupnici Janši. Tega so pozneje v stranki le izpeljali, a jo je prvak stranke gladko dobil.

Večje težave bo stranka imela ob morebitni zmagi na državnozborskih volitvah. Desnica (NSi in SLS) ter Desus so že včeraj hiteli zagotavljati, da z Janšo v koalicijo ne bodo šli več.

Velika mobilizacija volivcev na evropskih volitvah

■ Na zadnjih volitvah v evropski parlament leta 2009 je slavila prav SDS. Levica je bila - podobno, kot je zdaj - v precejšnjem razsulu in se je ukvarjala predvsem sama s sabo ter afero Golobičeva laž o solastništvu Ulte. Enako, kot se vsa država zdaj ukvarja z morebitnim (ne)odstopom Jankoviča in Janše, se je takrat z (ne)odstopom Gregorja Golobiča. Kako bodo rezultat tokratnih volitev, ki bodo potekale 25. maja, krojili zadnji dogodki na notranjepolitičnem parketu? Špekulacije: desnica ima pravnomočno obsojenega predsednika, a njeno volilno telo je precej bolj disciplinirano. Glavno vlogo pri rezultatih volitev v evropski parlament bo tako imela volilna udeležba. Zadnje, na katerih je slavila SDS, je zaznamovala izjemno nizka volilna udeležba - svoj glas je oddala dobra četrtina volilnih upravičencev.

Včeraj je zahtevani donos slovenske državne 10-letne evrske obveznice poskočil za 0,18 odstotne točke, na 3,82 odstotka, kar je bila največja rast med vsemi evrskimi državnimi obveznicami. Zahtevani donos je tako največji v zadnjem mesecu dni.

Petkov kongres Pozitivne Slovenije je včeraj vodil v razprodaje na ljubljanski borzi. Osrednji indeks SBI TOP je izgubil štiri odstotke vrednosti, pocenile so se prav vse delnice v njegovi sestavi. Največji zdrs je bilo zaznati predvsem med delnicami družb, ki so na vladnem privatizacijskem seznamu. Novica o odločitvi višjega sodišča v zadevi Patria je bila sporočena po zaprtju borze.

Zahtevani donosi bodo še rasli in rasli

■ Kako bo politična zmešnjava v prihodnje vplivala na zahtevane donose Slovenije? »Pričakujem upad zaupanja v slovenske vrednostne papirje. Potem ko je bilo opaziti znamenja stabilnosti po dokapitalizaciji državnih bank in uspešni izdaji obveznic ter voljo do reform, je zdaj prihodnost Slovenije spet nejasna. To ustvarja novo negotovost, ki je vlagatelji seveda ne marajo. Če primerjamo slovenske zahtevane donose z donosi politično manj tveganih držav, ugotovimo, da v slovenske obveznice tovrstno tveganje še ni všteto. Zato pričakujem nadaljnjo rast zahtevanih donosov,« pojasnjuje Lutz Röhmeyer, upravljavec iz Landesbank Berlin Investment, družbe, ki ima v svojih skladih tudi slovenske državne obveznice. Kot upravljavec je slovenske obveznice po občutnem zmanjšanju zahtevanih donosov v zadnjih dveh letih zadnja dva meseca prodajal in pobiral dobiček. Tega ni počel, ker dvomi o poravnavanju dolga, le pri trenutnih vrednostih se mu zdijo drage. Pravi, da jih bo spet kupal, ko se razmerje med ceno in tveganjem normalizira.

■ »V Sloveniji se tepete za kolač, ki je vsak dan manjši. Če mi tega zdravnik ravno ne predpiše, svojega denarja v tem hipu ne bi vložil v Slovenijo, ki deluje povsem brez idej in brez smeri. Imamo torej zelo majhen čoln in dva nesposobna kapitana, ki se cufata za krmilo, namesto na obzorje pa gledata v jambor, kar pa se težko dobro konča, na žalost,« meni urugvajski finančnik Emmanuel Meyer, ki živi v Mariboru, trenutno dela kot direktor za investicije pri nemškem ponudniku rešitev s področja solarne energije Conergy, velik del svojega akademskega in poklicnega življenja pa je preživel v Italiji.

Kdo bo vlagal v državo, kjer vse stoji?

■ Slovenija kronično potrebuje kapital - ta stavek kot za stavo že več let ponavljajo prav vsi politiki. A na drugi strani se odpira vprašanje, kdo bi si želel investirati v državo, kjer vse, kar je povezano z državno upravo, stoji, na čelu dveh največjih strank pa sta človeka, ki ju bremenijo očitki korupcije. No, eden od njih je tudi že pravnomočno obsojen. »Za Slovenijo je to katastrofalni imidž. Čez vikend smo o tem brali tudi v ZDA, o tem sta pisala Washington Post in New York Times. In v teh člankih piše, da so glavni slovenski politični akterji obremenjeni s korupcijo. S tem v tujino pošljamo sporočilo, da naše politično, s tem pa tudi gospodarsko okolje ni stabilno. In ob politični nestabilnosti tudi ni upanja za reforme,« pravi ekonomist Fedo Egon Zakrajšek. Da Slovenija nujno potrebuje reforme, nas opozarjajo vse mednarodne institucije - OECD, MDS in evropska komisija.

Page: 2

Reach: 52000

Country: SLOVENIA

Size: 1719 cm2

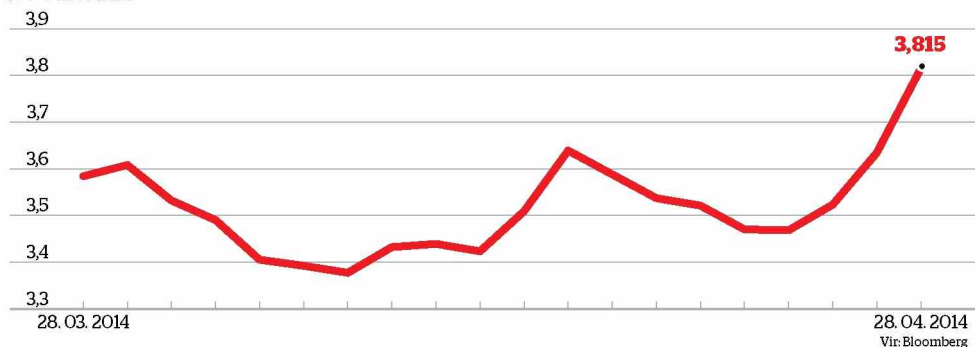
3 / 5

Borzniki menijo, da so pocenitve delnic pretirane

■ Novica o odločitvi višjega sodišča v zadevi Patria je bila sporočena po zaprtju borze. Nedvomno je s kongresom PS nastopilo obdobje negotovosti, vlagatelji bodo bolj previdni, meni borzni poznavalec Matej Tomažin. Po njegovem mnenju se lahko politična negotovost razmeroma hitro uredi, tako kot se je hitro pojavila. Je torej možno izkoristiti pocenitve in vstopiti na ljubljansko borzo? »Kot vedno je to stvar posameznika in tveganja, ki ga sprejema. Če ne bo konkretnjšega poslabšanja politične krize, pričakujem, da zanimanja ne bo zmanjkalo,« pravi Tomažin, ki pogreša jasno sporočilo državnih institucij, predvsem SODA, da se bodo začrtani postopki privatizacije držali. »To bi nedvomno nekoliko pomirilo trg,« pravi Tomažin. Na SODA smo včeraj popoldne poslali vprašanja, a odgovorov do konca redakcije nismo prejeli. Kot smo že poročali včeraj, poznavalci, ki ne želijo biti imenovani, poudarjajo, da ima uprava SODA sklep državnega zbora za prodajo 15 družb (med njimi Telekom, NKBM in Aerodroma), a če politika zamenja vodstvo SODA, se lahko prodaje ustavijo.

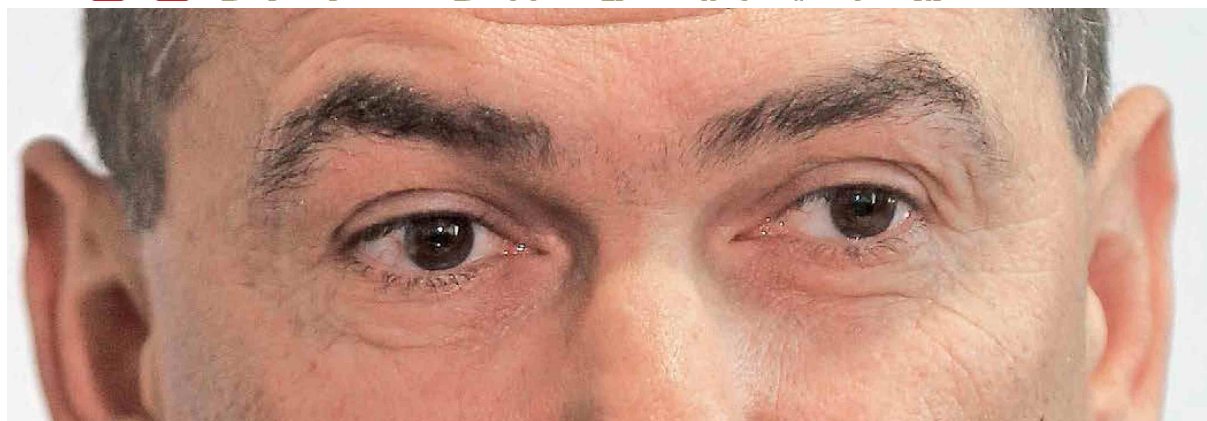
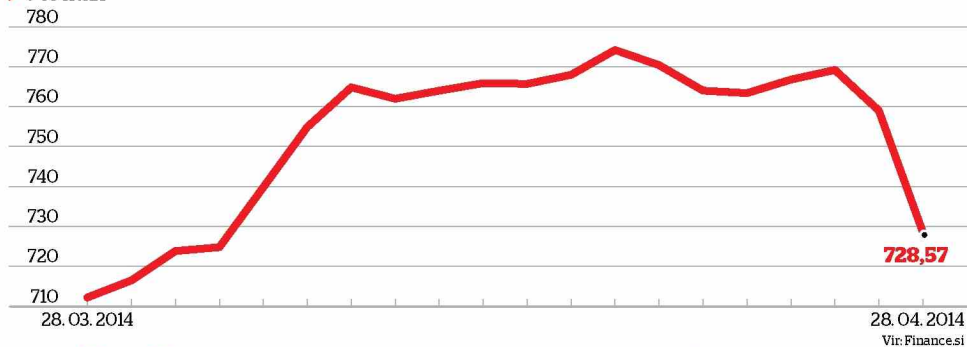
Zahtevani donos slovenskih državnih 10-letnih obveznic

▶ v odstotkih

SBI TOP

▶ v točkah

Nadaljevanje
na 4. strani

Page: 2

Reach: 52000

Country: SLOVENIA

Size: 1719 cm2

4 / 5

Jankovič je politični mrtvak

■ Pozitivna Slovenija in s to tudi ljubljanski župan Zoran Jankovič sta politično mrtva. Edine volitve, ki jih (v tem trenutku) še morda lahko dobi Jankovič, so lokalne. A s precej slabšim rezultatom kot na zadnjih dveh volitvah.

Na državni ravni se Pozitivna Slovenija ne bo več uvrstila v parlament, vsaj ne z večjim številom poslancev.

Ne gre zanemariti, da je ena od obtožnic zoper Jankoviča že pravnomočna, kazenske zadeve pa po zadnjih spremembah zakona tečejo precej hitreje kot prej. Če se bo sodni postopek začel še pred sodnimi počitnicami, utegne biti do oktobrskih lokalnih volitev že končan oziroma bi se dokazni postopek vsaj odvijal.

Bratuškova nima na političnem trgu več kaj početi

■ Premierka Alenka Bratušek bo danes sporočila, ali bo odstopila in kdaj. Odstop z zamikom - tako, da bi bile parlamentarne volitve tretji konec tedna v septembru - ji bo še zmanjšal kredibilnost. Podporo pri svojih volivcih pa je izgubljala že ves mandat, saj so ti menili, da »dela enako kot Janša«. Nasploh se tudi ni izkazala za dobro političarko.

Vprašanje je tudi, koliko se bodo z njo še ukvarjali »strici iz ozadja«, predvsem Milan Kučan. V taboru Bratuškove napovedujejo ustanovitev sprva svoje poslanske skupine, nato pa verjetno tudi stranke. Po naših napovedih stranka na državni ravni ne bo več dosegla dobrega rezultata, vprašanje je celo, ali se bo lahko uvrstila v parlament.

Levica je vse bolj razcepljena

■ Pričakovati je, da se bodo leve stranke na evropskih volitvah izkazale slabše od pričakovani pred petkovim kongresom Pozitivne Slovenije. Volivci levice so namreč nad to precej razočarani, sploh mladi.

Položaj na levici je v tem trenutku voda na mlin Igorju Šoltesu in njegovemu Verjamem, saj bo dobil več podpore iz ozadja, kot bi jo sicer. Ima pa Šoltes težavo - po lani spremenjenem zakonu o političnih strankah namreč podjetja ne smejo več financirati političnih strank, s tem pa bo v precej slabšem položaju od parlamentarnih strank.

Spremembe se bodo po evropskih volitvah zgodile tudi v SD - krmilo stranke bo najverjetneje prevzel Dejan Židan, saj je pričakovati, da bo Igor Lukšič izvoljen, ker je prvi na listi.

Bonitetna agencija Fitch je včeraj za petek zaradi politične krize napovedala revizijo sedanje bonitetne ocene Slovenije za dolgoročni dolg (sedanja bonitetna ocena znaša BBB+ z negativnim obetom).

Page: 2

Reach: 52000

Country: SLOVENIA

Size: 1719 cm2

5 / 5

Nadaljevanje

Zoran, ne imej Slovenije za talca

Pregled bonitetnih ocen za evrske države

Grčija	B-	stabilen
Ciper	BB-	negativen
Portugalska	BB+	negativen
Slovenija	BBB+	negativen
Latvija	BBB+	stabilen
Irska	BBB+	stabilen
Italija	BBB+	stabilen
Španija	BBB+	stabilen
Estonija	A+	stabilen
Malta	A+	stabilen
Slovaška	A+	stabilen
Belgija	AA	stabilen
Francija	AA+	stabilen
Avstrija	AAA	stabilen
Nizozemska	AAA	stabilen
Finska	AAA	stabilen
Luksemburg	AAA	stabilen
Nemčija	AAA	stabilen